

บทที่ 1

บทนำ

“อีนังเอี้ย เขยฟรั่ง” ภาพยนตร์โรแมนติกคอมเมดี้ที่ออกฉายในปี 2554 ได้สะท้อนสังคมชนบทของประเทศไทยซึ่งปรากฏการณ์เขยฟรั่งกำลังเป็นที่นิยม เมื่อหาที่ก่อร้ายบ้านแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีค่านิยมการแต่งงานกับชายชาวตะวันตก หรือ “ฟรั่ง” ซึ่งหญิงสาวในหมู่บ้านพากันฝันถึงการ “ได้ฟรั่งมาครอง” แล้วจะได้มีชีวิตสุขสบาย ได้ไปอยู่เมืองนอกส่างเงินกลับมาเลี้ยงพ่อแม่เพื่อน้อง สิ่งที่นำเสนอในภาพยนตร์เรื่องนี้มีทั้งความสมหวัง สวยงามของการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม ภาระการ(กลม)กลืนของวัฒนธรรมอิสานกับวัฒนธรรมตะวันตก ความคิดของพ่อแม่ที่เชื่อว่าการให้ลูกสาวแต่งงานกับฟรั่งจะทำให้ลูกมีความสุข แต่ในขณะเดียวกันก็แสดงถึงด้านมืดที่ผู้หญิงหลายคนมองไม่เห็น เช่น แวรดาว ผู้หญิงถึงการเป็นมาดามจนทึ่งสามีไทยไปหาสามีฟรั่ง แม้ว่าวาจะได้มีบ้านหลังใหญ่ สมใจ แต่กลับตกเป็นเหยื่อทารุณกรรมของฟรั่งซึ่งเป็นสิ่งที่เธอไม่เคยตระหนักรักก่อน

ภาพยนตร์เรื่องนี้อาจจะไม่ได้เสนอเนื้อหา กับสถานการณ์ที่เกินจริงไปนัก เนื่องจากกระแสการสมรสกับชาวต่างชาติ และการขยายนิ่งของหญิงไทยนับวันยิ่งขยายตัวขึ้น สถิติจากทะเบียนรายภูร์พบว่า มีหญิงไทยที่จดทะเบียนสมรสกับชาวต่างชาติ ถึงปี 2551 เป็นจำนวนกว่า 2 หมื่นคน โดยคาดว่ามีจำนวนอีกหลายเท่าที่ไม่ได้จดทะเบียน ทั้งที่อาศัยในประเทศไทย และอยู่พื้นที่ต่างประเทศ จากข้อมูลที่ปรากฏในคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นรายงานที่เก็บข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด (อ้างถึงใน ศิริรัตน์ แอดสกุล: 2551) พบว่า จังหวัดที่หญิงไทยมีสามีเป็นชาวตะวันตกมากที่สุดจะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้เป็นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1

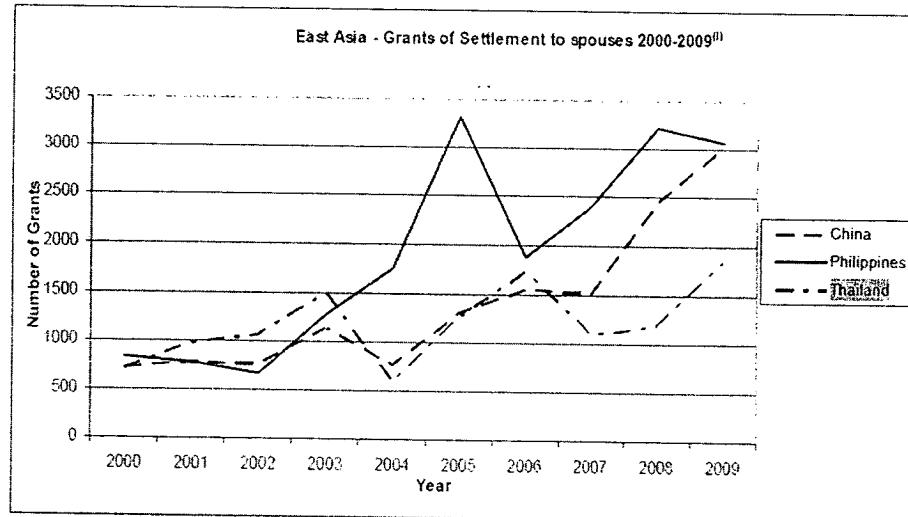
อันดับ	จังหวัด	จำนวน (คน)
1	ขอนแก่น	2,435
2	อุดรธานี	2,228
3	หนองคาย	1,441
4	มหาสารคาม	1,205
5	ชัยภูมิ	1,112
6	ศรีสะเกษ	1,057
7	สกลนคร	992
8	สุรินทร์	985
9	บุรีรัมย์	818
10	เลย	542

จะเห็นได้ว่าในปี 2547 เพียงแค่สิบจังหวัดก็มีจำนวนที่จดทะเบียนสมรสในไทยอย่างน้อย 12,815 คน การแต่งงานข้ามวัฒนธรรม และการแสวงหาคู่สมรสต่างชาติ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องอพยพจากประเทศไทยเดิมของตนมาอยู่กับคู่สมรส เกิดเป็นคนอพยพ หรือคนพลัดถิ่น ตัวอย่างหนึ่งที่เห็นได้ชัดคือ กรณีหญิงไทยซึ่งเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยขอสามาจารัจกรด้วยจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการสมรส ในรายงานวิจัยของ Charsley et al. (2012) ซึ่งเป็นเอกสารเผยแพร่ของกระทรวงมหาดไทยแห่งสาธารณรัฐอาณาจักร ระบุว่า ในปี 2008 หญิงไทยที่เดินทางไปสมรสในสาธารณรัฐอาณาจักร และได้รับอนุญาตให้มีคิ่นพันกมีจำนวนมากเป็นอันดับ 11 จากกว่า 70 ชาติ และส่วนใหญ่เป็นคู่สมรสของชายที่ไม่ใช่คนไทย (non-thai) ในขณะที่หญิงจากชาติอื่นๆ เช่น จีน แม้จะมีจำนวนสูงกว่าแต่ก็เป็นการอพยพเข้าไปเพื่อสมรสกับชายเชื้อชาติเดียวกันที่อพยพไปก่อนหน้า และมีการคาดประมินว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี สถิติจากกระทรวงมหาดไทยแห่งสาธารณรัฐอาณาจักร ที่อ้างถึงในเอกสารเดียวกันชี้ว่าผู้ได้รับอนุญาตให้มี

ถิ่นพำนักในสหราชอาณาจักรในฐานะคู่สมรสของชาวอังกฤษในปี 2008 เป็นผู้หญิงถึงร้อยละ 93 และในปี 2009 มีจำนวนหญิงไทยที่ขอถิ่นพำนักในฐานะคู่สมรสของชาวอังกฤษคิดเป็นจำนวนถึง ร้อยละ 95

East Asia

Figure 4

⁽¹⁾ Initial figures for 2009, with final release due August 2011.

ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแสดงสถิติผู้ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นพำนักในฐานะคู่สมรสของชาวสหราชอาณาจักร ระหว่างปี 2000 - 2009 (ที่มา: International Migration Review, volume 46, 2012)

สิ่งเหล่านี้ล้วนบ่งชี้ความนิยมของกระแสการมีสามีฝรั่ง ซึ่งทำให้ไม่อาจมองข้ามไปได้เลย ตั้งเดิมที่สังคมไทยไม่ยอมรับการอยู่กินของหญิงชายต่างเชื้อชาตินัก โดยเฉพาะที่ไม่ใช่คนในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น มอง ลาว ญวน พม่า หรือ ชาวจีน ซึ่งมีหน้าตาสรุปร่าง ศาสนา คล้ายคลึงกัน ไทย แต่ในปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงของโลกด้านการสื่อสาร และความต้องการทำให้หญิงไทยมีโอกาสได้พบรักกับชาวต่างชาติ ได้ร่ายขึ้น การแต่งงานข้ามวัฒนธรรม ไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใด กลับกลายเป็น ค่านิยมที่ผังในใจชาวไทยจำนวนหนึ่ง การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมเคยเป็นสิ่งที่เกิดในวงจำกัด เช่น การพบกันระหว่างหญิงไทย และชาวต่างชาติที่ทำงานร่วมกัน หญิงไทยที่ทำงานในแหล่งท่องเที่ยว สถานบันเทิง หรือทำงานในต่างประเทศ ซึ่งหญิงเหล่านี้อาจประสบความสำเร็จในชีวิตคู่ (Bhassorn Limanonda, 2007) ความสำเร็จของลูกสาวในค่านิยมสังคมไทย โดยเฉพาะในชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือความคาดหวังลูกสาวให้嫁หน้าที่ “ลูกกดตัญญู” ที่จะเลี้ยงพ่อแม่ให้มีความสุขจึง จะได้รับการยอมรับนับถือนักเป็นอีกสิ่งที่ทำให้หญิงสาวมุ่งหมายที่จะแสวงหาชาวต่างชาติที่ “ฐานะดี” มาเป็นหลักให้กับตนและครอบครัว หลายรายงานวิจัย เช่น ของ สมประสงค์ เสนารัตน์ และ สุนันท์ สีพาย (2553) พิสูจน์คำกล่าวที่ว่า อยากรู้ว่าบ้านไหนมีเขยฝรั่งให้คุณว่าหลังคามุงกระเบื้องอย่างดี มีรถขับ แม่แต่เด็กๆ ก็ถูกปลูกฝังทางอ้อมเพราเห็นญาติของตนมีสามีเป็นชาวต่างชาติ แล้วมีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย มีเงินทองใช้จ่าย แต่งกายสวยงามก็จะมุ่งหวังเอาอย่าง หรือก็เป็นฝ่ายพ่อแม่ที่เห็นดีเห็นงามให้ลูกสาวเลิกเรียนเพื่อแต่งงานกับชาวต่างชาติ เพื่อยกสถานะทางการเงินของครอบครัว (Matichon Online 30 พ.ค. 2552) จนอาจกล่าวได้ว่า การมีเขย มีสามีฝรั่ง กลายเป็นสิ่งเชิดหน้าชูตา ประหนึ่งวีรสตรีประจำหมู่บ้าน เพราะความ “สำเร็จ” ของเขօได้กลายเป็นแบบอย่างแก่หญิงอื่น และถูกคาดหวังว่าจะช่วยชักนำให้ญาติพี่น้องของตนได้แต่งงานกับชาวต่างชาติด้วย หญิงไทยเป็นเจ้าสาวที่ได้รับความนิยมจากชาติตะวันตก เนื่องจากมีรูปร่างดี นิสัยใจคอเป็นที่ถูกใจของชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะเกี่ยจรูปหลักภัย แลวยุ่งของฝ่ายชาย (นรนท์ นิติจันทร์, 2547 : 25 อ้างถึงใน สมประสงค์ เสนารัตน์ และ สุนันท์ สีพาย: 2553) ชาวต่างชาติบางคนก็มีคุณไกลีด้วย เช่น เพื่อน หรือญาติแต่งงานกับหญิงไทยก็เกิดความสนใจที่จะมีภรรยาไทยบ้าง อาจจะมีการขอให้ภรรยาไทยของเพื่อนหรือญาติช่วยเป็นแม่สื่อ หรืออาจจะใช้บริการธุรกิจขัดหาคู่รูปแบบต่างๆ (พัทยา เรือนแก้ว, 2541:163-165) ซึ่ง

หญิงไทยองค์ใช้บริการธุรกิจหาคู่ที่เกิดขึ้นมากมายเช่นกัน และ เมื่อถึงยุคไซเบอร์ การใช้อินเทอร์เน็ต ก็กลายเป็นสื่อกลางหาคู่ระหว่างคนต่างดินโลกที่ได้รับความนิยมจากหญิงไทยในการหาคนรัก ชาวต่างชาติ มีทั้งที่พึ่งนายหน้าสำหรับการหาคู่ออนไลน์ หรือค้นหาเองบนเว็บไซต์ ในลักษณะที่เรียกว่า “คาดได้ ตราイヤเสีย” เนื่องจากเป็นวิธีที่มีความเสี่ยงจากการตกเป็นเหยื่อมิจฉาชีพข้ามชาติ อย่างไรก็ตาม ใช้วิธีการหาคู่อื่นๆจะปลอดภัย เพราะมิจฉาชีพ บบวนการค้ามนุษย์ ก็มีกลวิธีการใช้ช่องทางเหล่านี้ในการประกอบอาชญากรรม นอกเหนือไป ใช้ว่าทุกคนที่ได้คู่เป็นชาวต่างชาติจะได้คู่ที่ดี และมีความสุข การได้คู่รัก หรือสามีชาวต่างชาติ เป็นเพียงแค่จุดเริ่มต้นของอีกหลายสิ่งที่หญิงไทยต้องเผชิญ และ ปรับตัว โดยเฉพาะคนที่แต่งงานแล้วอพยพไปสู่ประเทศไทย หรือสามีของตน

สิ่งสำคัญที่พากເຮອຕ້ອງພຶດຍມີກໍາວສູ່ຮະແສກາຮສມຮສ້າມວັດນຮຣມ ແລະອພຍພ ນັ້ນຄືອກາຮປັບຕົວກາຮເຕີຍມຕ້ວໃຫ້ພໍອມກັນກາຮໄປຢູ່ໃນຕ່າງແດນທີ່ມີເຮືອງໃຫ້ປັບຕົວທຳການເຂົ້າໃຈມາກມາຍ ພັກເຮອຕ້ອງກາຮຄະນະນຳໃນຫລາຍງາເຮືອງທີ່ຍັງໄມ່ເຄຍືນເປັນສິ່ງສຳຄັນ ໂດຍເພັະອຍ່າງຍິ່ງຂັ້ນຈັດດ້ານກາຍາ ຜົ່ງພວ່າເປັນອຸປະສົງສຳຄັນທີ່ທຳໃຫ້หญิงไทยມີປູ້ຫາກູກເອົາດເອເບີຍນພຣະກາວມໄມ່ຮູ້ ພັກເຮອໄນ່ ອາຈສື່ອສານບອກກັນໂຄຣໄດ້ ແຕ່ຫາກໂໂຄດີ້ຍູ້ໄກລັກນໄທຄນອື່ນໆ ກາຮເຂົ້າເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຊຸມໜັນຄນພັດ ຄື່ນຫາວໄທ ກີ່ເປັນຕົວໜ່ວຍທີ່ດີໄດ້

ຄນພັດຄື່ນ ຮີ້ອ Diaspora ມີການໝາຍວ່າ ຜູ້ທີ່ຍູ້ກະຈາຍຈາກຄື່ນເດີມຂອງຕົນ ມີມີຈຳນວນນາກ ຈົ້ນກີ່ຍ່ອມເກີດເປັນກາຮຮມກຸ່ມເລີກໃຫຍ່ແລ້ວແຕ່ຈຳນວນ ກາຮຮມກຸ່ມຂອງເຫຼັກຄນພັດຄື່ນ ຮີ້ອຄນອພຍພ ຍັງມີສ່ວນໃນກາຮໜ່ວຍເຫັນຄນໃນชาຕີເດີຍກັນຕ້ອງຕ່ອສູ້ເພື່ອສິທີ່ຍາມເກີດປູ້ຫາໃນຕ່າງແດນ ອາທີເຫັນ Thai Welfare Association of New South Wales ເປັນອົງກ່ຽວຂ້ອງຄນໄທໃນຊີດນີ້ ອອສເຕຣເລີຍ ຜົ່ງຄອຍໃຫ້ ກາຮຄະນະນຳໃຫ້ກຳປົກມາຍແກ່ຫາວໄທທີ່ເພື່ອພຍສູ່ຊີດນີ້ ຜົ່ງມັກຈະປະສົບປູ້ຫາກາຮປັບຕົວສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ສັ້ນຄມ ກູ້ມາຍ ສິທີ່ໃນດິນແດນໃໝ່ ກນທີ່ມີການເສື່ອງຖຸກເອົາດເອເບີຍພຣະກາວໄມ່ຮູ້ ຮີ້ອຫາດ ທັກຍະດ້ານກາຍາອັກຄຸມ ຜົ່ງສ່ວນນາກມັກເປັນຜູ້ຫຼັງຈາກນັບທອງປະເທດໄທທີ່ອພຍພມາດ້ວຍກາຮວິທີກາຮ ແຕ່ງການກັບຫາວອສເຕຣເລີຍ ບັນຍົງໄທແລ່ວ້ນມີຂໍ້ຈັດດ້ານກາຍາອັກຄຸມ ແລະກວາມຮູ້ ທຳໃຫ້ເກີດປູ້ຫາໃນກາຮຄະນີ້ຫຼືກ້ອງຈົດໃນສກາພຸກເອົາດເອເບີຍຮີ້ອເປັນເຫັນກວາມຮູ້ແຮງ

(Jiraratwatana,1999 : 5) อ่าย่างไรก็ตาม องค์กรเครือข่ายเช่นนี้ทำงานช่วยเหลือได้อ่าย่างจำกัดเฉพาะบางเมือง หรือบางประเทศ ในขณะที่มีผู้ใหญ่ไทยกระจายอยู่ทั่วโลก และมีอีกมากที่อยู่ห่างไกลจากชุมชนคนไทย การตั้งองค์กรอิสระเช่นสมาคมเครือข่ายคนไทยคู่สมรสต่างชาติแห่งประเทศไทยและความพยายามของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการคงสุล แผนกคุ้มครองผลประโยชน์คนไทย หรือฝ่ายนิติกรณ์ในการให้ความรู้ ความช่วยเหลือ ก็ไม่สามารถที่จะไปถึงผู้หญิงได้ทุกคน หรือก์ทำได้อ่ายางจำกัดดังนั้น การเสริมพลัง ให้ผู้หญิงเหล่านี้มีความตระหนักรู้ที่จะช่วยเหลือตัวเอง มีที่ซึ่งสามารถเข้าไปแสวงหาคำตอบของปัญหา ได้รับการสนับสนุนทางจิตใจ และมิตรภาพไม่ว่าจะอยู่ไกลหรือมีโอกาสเข้าถึงจำกัดเพียงไร น่าจะเป็นสิ่งที่ช่วยลดความเสี่ยง ความทุกข์ เพิ่มความสุขให้หญิงไทยกลุ่มนี้ได้

เทคโนโลยีสื่อสารที่ถูกพัฒนาขึ้นและเป็นสิ่งที่ส่งเสริมกระแสโลกกวิัตัน เช่น อินเทอร์เน็ต และการเกิดพื้นที่ไซเบอร์ (Cyberspace) ที่ได้กลายเป็นช่องทางให้มุขย์สามารถก้าวข้ามข้อจำกัดทางกายภาพ ไม่ถูกผูกติดอยู่กับข้อจำกัดทางกายภาพอีกต่อไป (Rheingold,1994 ข้างลึใน Nayar 2010) ธรรมชาติของอินเทอร์เน็ตนั้นมีความเป็นเครือข่าย และเมื่อมีผู้เข้าอยู่ในเครือข่ายมากขึ้น ย่อมเกิดการรวมกลุ่มกันเป็น “ชุมชน” เทคโนโลยีการสื่อสารได้ทำให้มุขย์พันธ์จำกัดทางกายภาพที่ผูกพันให้อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง แม้ว่างกายจะยังคงถูกผูกมัดด้วยข้อจำกัดทางกายภาพ แต่การรับรู้สามารถไปอยู่ในชุมชนเสมือน (Virtual Community) บนโลกออนไลน์ซึ่งเป็นการเปิดพื้นที่ใหม่ให้กับมนุษย์ ชุมชนที่ถูกเชื่อมร้อยด้วยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สมาชิกชุมชนปฏิสัมพันธ์กันบนโลกเสมือนจริงนั้น เรียกว่า “ชุมชนออนไลน์” สมาชิกชุมชนเข้ามาด้วยความสนใจที่ต้องกัน โดยอาจอยู่ในพื้นที่ทางกายภาพ (เมือง ประเทศไทย) ที่ต่างกัน แต่เมื่อยู่ในโลกออนไลน์แล้วก็เสมือนว่าอยู่ใกล้ชิดกันได้ด้วยการสื่อสาร ดังนั้นผู้หญิงที่อยู่ต่างประเทศ ต่างทวีป ที่มีความสนใจร่วมกันก็สามารถรวมตัวอยู่บนพื้นที่ไซเบอร์เพื่อปฏิสัมพันธ์ และเปลี่ยนกับผู้หญิงที่สนใจเรื่องเดียวกันได้

ถึงที่น่าคิดคือ ทราบจนถึงทศวรรษก่อน พื้นที่การสื่อสาร และสารสนเทศถูกมองว่าเป็น “พื้นที่” ของเพศชาย ทั้งการศึกษา การอ่านออกเขียน ได้ก็มักจำกัดในหมู่ผู้ชาย ซึ่งส่งผลให้ผู้ชายกล้ายเป็นผู้ควบคุม และสร้างเนื้อหามาจำกับผู้หญิง รวมถึงกีดกันหญิงไม่ให้เข้าถึงการสื่อสาร จน

กลยายนี่คือสิ่งที่สำคัญในสังคม เช่น สังคมไทยสมัยก่อนลูกสาวจะไม่ได้เรียนหนังสือเนื่องจากพ่อแม่กลัวลูกสาวที่อ่านออกเขียนได้จะสามารถอ่าน และเขียนเพลงยาวได้ตอบผู้ชายนำมาซึ่งความเสียหาย และเพรากการศึกษาไทยแต่เดิมผูกพันอยู่กับวัดทำให้มีแต่ผู้ชายที่สามารถ “บวชเรียน” เท่านั้นจึงรู้หนังสือ การรู้หนังสือ และเป็นฝ่ายสร้างเนื้อหาเป็นสมมือนสิทธิ์ตามกำเนิดของเพศชายที่มีบทบาทอยู่ในบ้าน ในขณะที่ผู้หญิงมีบทบาทอยู่ในบ้าน เหตุนี้เองทำให้โอกาสของผู้หญิงถูกกีดกัน แม้ในปัจจุบัน สังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความเท่าเทียมกันของหญิงและชาย รวมถึงการเกิดของพื้นที่ไซเบอร์ซึ่งมีความเป็นอิสระยิ่งกว่าพื้นที่สาธารณะในโลกความจริง นักวิชาการมองว่าพื้นที่ไซเบอร์ เช่นบันชุมชนออนไลน์ น่าจะเป็นพื้นที่ “โอกาส” ของผู้หญิงที่จะใช้ประโยชน์ได้โดยไม่มีอุปสรรคข้อจำกัดทางเพศก็ได้กัน

อย่างไรก็ตามนักวิจัยพัฒนารรม ไซเบอร์อีกฝ่ายหนึ่งก็ชี้ให้เห็นว่าทางเดียวกันว่า แม้แต่บันพื้นที่ไซเบอร์ผู้ชายก็ยังคงเป็นผู้ควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างเนื้อหา ซึ่งผู้ชายยังคงเป็นควบคุมพื้นที่ไซเบอร์ ตลอดจนกีดกันผู้หญิงไม่ให้ล่วงล้ำอำนาจของตนบนพื้นที่ไซเบอร์ ผู้หญิงแม้จะใช้ประโยชน์อินเทอร์เน็ตมากขึ้น แต่ก็ถูกมองว่าขาดความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยี ทำให้การกำกับหรือผลิตเนื้อหาอยู่ในมือของผู้ชายไปโดยปริยาย (วิลาสินี พิพิธกุล: 2544) ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้หญิงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างพื้นที่ออนไลน์ของตนเองมาเพื่อหลีกหนีจากการครอบงำของผู้ชาย นอกจากนี้ยังเป็นไปเพื่อให้ผู้หญิงได้รับประโยชน์จากพื้นที่ไซเบอร์ในการเป็นตัวของตัวเอง

ณ วันนี้ ผู้หญิงได้กลยายนี่สร้างเนื้อหาออนไลน์มากขึ้น โดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับผู้หญิงเอง เว็บไซต์ของผู้หญิงที่มีผู้หญิงเป็นผู้ก่อตั้ง หรือเป็นผู้สร้างเนื้อหาหลักได้เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมถึงการรวมกลุ่มเป็นชุมชนออนไลน์เพื่อสร้างพื้นที่ของผู้หญิงที่จะหลบพ้นจากการบีบคั้นของสังคมที่ชายเป็นใหญ่ พื้นที่ดังกล่าว ถูกออกแบบมาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้หญิง มีเนื้อหาที่ผู้หญิงอยากรู้ สนใจ มาจากมุมมองของผู้หญิง นอกจากนี้ยังมีเว็บไซต์ที่มีจุดประสงค์เน้นเสริมพลังผู้หญิงให้ก่อสร้าง การถูกเอาไว้และความเสี่ยงต่างๆ ตลอดจนปลดภัยจากการกีดกันและการกดดันจากผู้ชายอาทิเช่นเว็บไซต์เกี่ยวกับเพศของหญิงในสังคมที่ปิดกั้นเพศศึกษาเว็บไซต์ชุมชนหญิงที่เป็นแม่เลี้ยงเดียว เว็บไซต์ชุมชนเลสเบียน หรือ หญิงที่สมรส หรือมีความสัมพันธ์กับชาวต่างชาติ

เว็บไซต์เดี๋ยินเดอร์คอลคอม (www.ladyinter.com) เป็นเว็บไซต์ชุมชนเพื่อหญิงไทยซึ่งมีคู่รักคู่สมรสเป็นชาวต่างชาติ ทั้งที่อยู่ในประเทศไทยและอยู่ต่างแดน และยังอาศัยในประเทศไทย นอกจากนี้สามารถบางส่วนก็เป็นหญิงไทยที่อยู่ในขั้นตอนหาคู่หรือต่างชาติ มีสมาชิกประมาณ 18,877 คน (ตัวเลข ณ วันที่ 15 มีนาคม 2555) นับเป็นชุมชนออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งโดยสมาชิกในต่างแดนกระจายอยู่ในหลายประเทศจากแทนทุกทิศ และเป็นชุมชนออนไลน์เฉพาะของผู้หญิงที่ดำเนินการต่อเนื่อง

ภายในเว็บไซต์มีลักษณะเป็น Online Forum หรือกระดานสนทนากันออนไลน์ที่สามารถเข้ามาพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างเพื่อนหญิงที่อยู่ต่างเชิงโลกได้ตลอดเวลา ในเนื้อหาที่เป็นความสนใจของหญิงในกระแสการสมรส หรือมีความรักข้ามวัฒนธรรม นับตั้งแต่เรื่องที่ผู้หญิงสนใจ เช่น เรื่องพูดคุยทั่วไป เรื่องลูก ความรัก การฝึกนิ้อ การทำอาหาร หรือเรื่องเพศสัมพันธ์ จนถึงเรื่อง การปรับตัวภาษา ขั้นตอนการขอเข้าเมือง ข้อกฎหมาย สิทธิ์ของคู่สมรส ไปจนถึงเรื่องการปรับตัว การขอความช่วยเหลือ ขอความเห็นเรื่องผู้ชายที่เข้ามาจีบว่าเป็นพวกหลอกหลวงหรือไม่ เว็บไซต์แห่งนี้เป็นพื้นที่ของผู้หญิงล้วน (แม้จะพบว่ามีเกย์ชายเข้าร่วม แต่ก็น้อยมาก) ภายใน มีการแบ่งห้องย่อยโดยอาศัยสัญชาติของคู่สมรส หรือคู่รัก เช่น ห้องสะไภ้ลุงแซม สะไภ้จังโจ้ เป็นต้น ในหัวข้อย่อยประเภทนี้ก็มักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ภาษา และศาสนา เพื่อให้สมาชิกได้เข้ามาแลกเปลี่ยน กับเป็นวิทยาทานแก่รุ่นน้องตลอดจนเป็นเนื้อหาภาษาไทย ทำให้สามารถเข้าใจได้ง่าย

ในสภาวะที่ความนิยมมีสามีต่างชาติเพิ่มสูงขึ้นการความเข้าใจผู้หญิงกลุ่มนี้ให้มากที่สุด ตลอดจนเข้าใจการสื่อสารระหว่างกันในชุมชนออนไลน์ซึ่งขยายขอบเขตสมาชิกในการสื่อสารให้กว้างมากขึ้น นับเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง การศึกษาชุมชนออนไลน์ของผู้หญิงกลุ่มนี้อาจช่วยให้เข้าใจการสื่อสารภายในกลุ่ม และการสร้างศักยภาพภายในกลุ่มเพื่อให้พร้อมต่อสู้กับโลกความจริง และนำจัชช่วยให้เข้าใจการสร้าง และดำเนินอัตลักษณ์ร่วมของพวกเธอ

คำถามสำคัญที่ต้องหาคำตอบ คือ ชุมชนออนไลน์บนเว็บไซต์เดี๋ยินเดอร์คอลคอม (www.ladyinter.com) มีพัฒนาการในการเป็นชุมชนออนไลน์อย่างไร เป็นการสร้างชุมชนใหม่ และ /

หรือ เป็นส่วนขยายของชุมชนของหญิงไทยซึ่งสมรสหรือมีความรักข้ามวัฒนธรรมอย่างไร ชุมชนนี้จะ มีความสัมพันธ์กับโลกภายนอกแค่ไหน และอย่างไร ชุมชนออนไลน์แห่งนี้มีส่วนช่วยเสริมพลังให้กับเหล่าผู้หญิงไทยที่อยู่ในกระแสการเป็นคนพลัดถิ่นโดยการแต่งงานอย่างไร มันช่วยพวกรือที่อยู่สถานะคนขายของในการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนให้พวกรือเอารือดได้ด้วยตัวเองหรือไม่ อีกทั้งพวกรือมี การสร้างและนำร่องอัตลักษณ์ร่วมอย่างไร

งานวิจัยชิ้นนี้เกิดขึ้นด้วย ความที่ผู้วิจัยมีความสนใจลักษณะการเป็นชุมชนออนไลน์ของผู้หญิง และเป็นผู้หญิงในกระแสสมรส หรือมีความรักข้ามวัฒนธรรม งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งมองหาความสัมพันธ์ของผู้หญิงกับพื้นที่ไซเบอร์ พื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภาษาและเชื้อชาติ ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น อินเดีย จีน ญี่ปุ่น ฯลฯ ในการสร้างพื้นที่ไซเบอร์ของผู้หญิงไทย ซึ่งน่าจะเป็นทางออกหนึ่งให้กับการสื่อสารและการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ที่สำคัญคือ ผู้หญิงไทยมีความต้องการที่จะเข้าร่วมในชุมชนออนไลน์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่สามารถสนับสนุนและให้กำลังใจกันได้

ปัญหานำวิจัย

1. เว็บไซต์เดื่อินเตอร์คอม (www.ladyinter.com) มีพัฒนาการอันสะท้อนถึงความเป็นชุมชนออนไลน์หรือไม่ และอย่างไร
2. หญิงไทยซึ่งสมรสหรือมีความรักข้ามวัฒนธรรมมีการสร้างเครือข่ายทางการสื่อสาร และความสัมพันธ์ทางสังคมผ่านเว็บไซต์เดื่อินเตอร์คอม (www.ladyinter.com) อย่างไร
3. เว็บไซต์เดื่อินเตอร์คอม (www.ladyinter.com) ช่วยเสริมพลังให้หญิงไทยซึ่งสมรส หรือมีความรักข้ามวัฒนธรรมหรือไม่ และอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาอันสะท้อนถึงความเป็นชุมชนออนไลน์ของ Ladyinter.com

2. เพื่อศึกษาว่าหญิงไทยชั่งสมรสหรือมีความรักข้ามวัฒนธรรมมีการสร้างเครือข่ายทางการสื่อสาร และความสัมพันธ์ทางสังคมผ่านเว็บไซต์เดลี่อินเตอร์คอม (www.ladyinter.com) อายุ่งไรง
3. เพื่อศึกษาว่า Ladyinter.com ช่วยเสริมพลังให้หญิงไทยชั่งสมรส หรือมีความรักข้ามวัฒนธรรม หรือไม่ และอย่างไร

ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น

1. Ladyinter.com เป็นเว็บไซต์ของผู้หญิง ชี้งขับเคลื่อนโดยผู้หญิง มีเนื้หาตอบสนองความสนใจของหญิงไทยชั่งสมรส หรือมีความรักข้ามวัฒนธรรม
2. การสื่อสารเชิงเครือข่ายใน Ladyinter.com เป็นไปในเชิงการแสวงมิตรภาพ และเปลี่ยนปรับเปลี่ยนการณ์แก่เพื่อนหญิง การแสวงคำตอบหรือทางออกแก่นอง และการตอกย้ำด้วยการเป็นผู้หญิงเข้มแข็ง และพึงพาตนเอง
3. Ladyinter.com มีส่วนช่วยในการเป็นพื้นที่สานเสวนา และเปลี่ยนข้อมูล และสร้างอัตลักษณ์ร่วมของหญิงไทยชั่งสมรส หรือมีความรักข้ามวัฒนธรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการเปิดมุมมองใหม่ในการศึกษาหญิงไทยชั่งสมรส หรือมีความรักข้ามวัฒนธรรม
2. เพิ่มเติมมุมมองการศึกษาหญิงไทยชั่งสมรสหรือมีความรักข้ามวัฒนธรรม และหญิงไทยย้ายถิ่นฐาน
3. เป็นแนวทางในการสร้าง และพัฒนาเว็บไซต์เพื่อผู้หญิงในอนาคต
4. เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและติดตามคุณภาพไทยในต่างแดนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งโดยภาครัฐ และองค์กรอิสระที่เกี่ยวกับสตรี และคนพัสดุถิ่น

นิยามศัพท์

ชุมชนออนไลน์ หมายถึง กลุ่มคนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานความสนใจเดียวกัน มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีระบบสังคม และการแบ่งลำดับชั้นในสังคม มีปฏิสัมพันธ์ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเดียวกัน ที่ปรากฏและเชื่อมต่อ กันด้วยอินเทอร์เน็ต

หญิงไทย หมายถึง หญิงที่ถือกำเนิดมีเชื้อชาติ และสัญชาติไทย เกิดและเติบโตในประเทศไทย ในที่นี้ จำเพาะเฉพาะเจาะจงศึกษาหญิงไทยซึ่งเป็นสมาชิกเว็บไซต์เลดี้อินเตอร์ดอทคอม (www.ladyinter.com) เท่านั้น

การสมรส หรือ มีความรักข้ามวัฒนธรรม (Cross-Cultural Marriage / Relationship) หมายถึง การสมรส หรือการมีความรักระหว่างคนจากข้ามวัฒนธรรมภาษา ค่านิยม รวมถึงแต่กันทางเชื้อชาติ และ เพาพันธุ์ ในที่นี้จะหมายถึงชาวต่างชาติซึ่งมีกำเนิด และถิ่นพำนักระดับเดิมนอกประเทศไทย มิใช่ ชาวต่างชาติที่เกิด และอาศัยในไทย การสมรสในที่นี้จะไม่จำเพาะถึงการสมรสในเชิงกฎหมาย แต่จะ มองในความหมายของการอยู่กินฉันสามีภรรยาโดยเป็นที่รับรู้ของสังคม และบุคคลอื่น โดยอาจมี กฎหมายมารองรับหรือไม่ก็ได้

เมียฝรั่ง หมายถึง หญิงที่แต่งงานอยู่กินกับชาวต่างชาติ มาจากคำว่า “เมีย” ที่แปลว่าหญิงผู้ เป็นภรรยา และ “ฝรั่ง” ซึ่งเป็นคำเรียกชาวต่างชาติ โดยเฉพาะคนผิวขาวจากตะวันตก ต่อมา มี ความหมายผูกพันกับภาพหมายรวมเชิงลบของความสัมพันธ์ระหว่างหญิงไทย กับชายต่างชาติ

การเสริมพลังหญิง หมายถึง ปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพ ความสามารถ ความรู้ ความพร้อม ให้กับผู้หญิงเพื่อให้มีความสามารถ และพลังในการต่อสู้กับการถูกเอารัดเอาเปรียบในสังคม

คนพลัดถิ่น (Diaspora) หมายถึง คนซึ่งอพยพย้ายถิ่นไปจากแผ่นดินเดิมของบรรพบุรุษตน มีที่มาจากการคำกริ๊กที่แปลว่า “กระจัดกระจาย”

ชุมชนออนไลน์เว็บไซต์เด็กอินเตอร์คอม (www.ladyinter.com) หมายถึง เว็บไซต์ในลักษณะกระดานสนทนาออนไลน์ (Online forum) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเป็นพื้นที่ของหญิงไทยในต่างแดนโดยเฉพาะหญิงไทยที่สมรส หรือเป็นคู่รักกับชาวต่างชาติ อาจเรียกสั้นๆว่า เว็บเด็ก สมาชิกเรียกว่า “สาวเด็ก” หรือ “สมาชิกเด็ก” หรือนิยามตัวเองเป็นสะไภ้อินเตอร์ โดยคำว่าอินเตอร์มาจากคำว่า international ผู้ที่กำลังจะสมรสเรียกว่า “ว่าที่สะไภ้อินเตอร์”